

GAZETA TRANSILVANIEI

Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoială. Manuscrisele nu se înapoiază.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Braşov & Comp. Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.

„De Inchiriat“.

Marele rege Carol, făuritorul României moderne, apreciată și stimată în vremurile dominației Majestății Sale repausate, mai era în viață și rezida, ca de obicei vara, în Sinaia, pe vreme ce în București se ridicau valurile politice cu furie ne mai pomenită pro și contra intrării în acțiune și se lipeau de studenții universitari români din București bilete „De inchiriat“ pe zidurile palatului domnitorului, care se numea Rege al României din mila lui Dumnezeu și voința națională și a căruia deviză era: „Nimic fără Dumnezeu“.

Regele Carol, care aflase de această faptă, creată din îndemnul rublei, s'a exprimat, cum se zice, față de o doamnă de onoare a curții sale, cu ocazia fixării termenului de înapoiere la București: „De fapt n'aș avea ce căuta la București, deoarece palatul meu este de inchiriat“.

Chestiunea aceasta n'ar merita să fie relevată, dar situația actuală a României revizivă din când în când momente, amintiri, cari cu greu pot fi șterse din istoria românilor, din fostul regat liber și cari în orice caz contribuie la explicarea cauzelor, prin cari această țară a fost vărată în prăpastie.

„De inchiriat“ Biletele acestea, cari se lipeau în România, în timpul mutărei, adică la Sf-tul George și Sf-tul Dumitru, pe obiectele destinate acestui scop, aceste bilete anunțau de pe zidurile palatului regal, că în această țară nu există nimic sfânt și că totul este permis, chiar și insultarea coroanei!

Rubla făcea minuni! Puțini au fost la număr oamenii, cari au rezistat puterii acesteia ademenitoare, recunoscând drumul prăpastiei, la care duce patima deslănțuită a mituitorilor și vânzătorilor și unde și-au ridicat glasul lor avertizant, au fost declarați ca trădători, prin presa cea murdară, aflătoare în solda muscalilor.

Țara întreagă, cu mici excepțiuni, era cuprinsă de halucinație și se lucra cu toate mijloacele la îndepărtarea persoanelor, cari și-au păsturat mîntea întreagă.

Moartea a împlinit dorința exprimată cu anticipație de studenții

ne-ăbduril. Regele Carol a închis ochii pentru veci și după puțin timp îl urmă și regina Elisaveta.— Palatul era de inchiriat.

Noul stăpân s'a instalat. Ferdinand s'a urcat pe tron, jurând la timp augustului său unchiu, că va urma politica de fidelitate, față de Austro Ungaria și Germania. Primul său act de guvernământ a fost călcarea jurământului. Al doilea declarația de războiu către fosta sa aliată Austro-Ungaria.

Resultatul? Nimicirea României! Dumnezeu a judecat!... Iar palatul din București este din nou de „inchiriat“!

Cine s'ar fi gândit, că aceste două cuvinte exprima soarta unei țări întregi? Mănile, cari au lipit biletele pe palat desigur că nu! Istoria mai cunoaște un caz: „Zilele tale sunt numărate și cântărite“.

Cuvintele acestea profetice au fost ascunse, și în dosul celor două „de inchiriat“!

Ferdinand și Maria cerșesc azi mila urșului de la nord, iar poporul zace în mizerie.

Asta este judecata Atotputernicului, care nu binecuvăntează o faptă necurată, mișeleasă.

Sub cuvânt, că vin să ne desrobăască, au încălcat patria noastră, regatul Ungariei, spre a înșela lumea asupra adevăratei lor stări din România, unde țărânul român cu adevărat cuvânt este robul boierului, iar în realitate n'au avut alt scop, decât să ne arunce și pe noi în mizerie, la fel cu soarta țărânului român, spre a se procopsi de pe urma noastră, prin apacarea moșiilor și moșișoarelor noastre, căci de fapt nu le ardea de ardeleni, ci de Ardeal!

Din fericire pentru noi, armele noastre au făcut dreptate. Sperăm, că vom fi scutiți pe viitor de acești pseudoeliberatori. Să vină, când fi vom chema noi, atunci cel puțin știm, că vom avea liniște de ei pentru totdeauna.

Declarația episcopului Ioan Papp: „La Arad trăește un episcop, care nu-i dorește!“ talmăcește simțământul întregului popor românesc din Ungaria.

„Aici suntem noi și deasupra este Dumnezeu. Noi am venit să vă aducem cultura. Voi sunteți proști!“

Domnul general român, care s'a exprimat astfel, aci la Braşov, în restaurantul hotelului Coroană,

are acuma timp să cugete asupra acestor cuvinte nechibzuite și puțin măgălitore pentru noi.

Românul din Ungaria nu este prost! Românul din Ungaria își iubește patria sa și își respectă jurământul său, dat iubitului său rege!

Românul din Ungaria nu lipește bilete de inchiriat pe zidurile palatului! Românul din Ungaria știe de frica lui Dumnezeu! Români din Ungaria nu sufer de boli molipsitoare de toate soiurile, ca săracii țărani din România! Noi, românii din Ungaria suntem oameni liberi nu robi, știm carte mai multă, decât cei din România și nu avem 85 la sută analfabeți!

Dumnezeu este deasupra! Aici a avut domnul general dreptate. Cultura românească nu vine de peste Carpați, rubla n'are curs la noi. Adevărata cultură românească a pornit în totdeauna din Ardeal. Așa va fi și în viitor!

Ardealul nu este și nu va fi de inchiriat!

RAPORTUL

primarului Dr. Schnell despre timpul dominației românești.

Urmare și fine.

Când orașul a fost eliberat iarăși, administrațiunea civilă pusă în funcțiune de comanda militară, trebui, chiar în cea mai mare lipsă, pregătită și adusă pe drum. Domnul locțiitor de primar Fabricius, luă, în lipsa funcționarilor orașenești activi, cari încă nu se reîntoarseseră, în ajutor pe funcționarii orașenești pensionați, rămași aici, cari cu plăcere s'au pus în serviciul orașului. Aceștia sunt D-ii:

- Alfred Schnell, consilier magistratual în pensiuine,
- Friedrich Graef, prim notar în pensiuine,
- Friedrich Fuhrmann, cassar orașenesc pensionat,
- Arthur Hnidý, epítrop parochial pensionat,
- Iulius Schneider, jude comunal pensionat și
- Friedrich Saal, sergent de poliție.

Chiar și medicul cercual Dr. Sbarcea, care în decursul invaziunii românești a rămas aici, se puse la dispoziție. Dânsul a colaborat ca medic orașenesc și polițienesc, în timpul dela 9 până la 14 Octombrie.

Tuturor acestora să le fie exprimată mulțumita noastră, pentru promptitudinea, cu care, timp de o săptămână au îndeplinit serviciu, până ce funcționarii activi s'au reînapoiat la locurile lor.

O de tot deosebită recunoștință datorim noi D-lui locțiitor de primar Fr. Fabricius, care exclusiv, pentru că datorita îi impunea, a trebuit să rămână cu perseverență aici, în timpuri atât de grele și care și-a dat toate silințele de a apăra, pe cât a fost posibil, drepturile și interesele cetățenilor rămași aici. Îi exprimăm și cu această ocaziune călduroase mulțumite.

Când apoi administrațiunea civilă orașenească își începu aici iarăși activitatea, una dintre cele mai urgente chestiuni era de a stabili soarta existenței vitelor, cari fuseseră mănate de aici, la refugiare, sub pază militară.

În orele de dimineața zilei de 28 August, ciurzile orașului trebuiră a fi predate patrulelor militare, destinate spre acest scop. De către acestea au fost duse, după cum a ieșit mai târziu la iveală, până la Marosvásárhely și acolo predate comisiunea de luare în primire.

Pe baza comunicărilor conformate pe cale oficială, se da următorul rezultat: La Marosvásárhely au ajuns 506 vite, iar pe drum până acolo au crepat 19 vite. După vitele vândute în Marosvásárhely, s'a încasat suma de 317,510 cor. La rugarea noastră, comitele suprem dela Marosvásárhely Dr. Bernady, ne-a transmis prețul cumpărării, o parte în bani gata, iar partea cea mai mare în assignațiuni, la cassa comisiunii pentru luarea în primire a vitelor, din Cluj. În modul acesta putem spera, că întru un timp cât mai scurt vom fi în posesiunea acestor bani, pentru de a-i împărți, atunci, proprietarilor de vite, a căror vite se aflau, în mod doveditor la 28 August, în ciurda de vite.

Intrarea cancelaria orașenească dela Budapesta s'a desființat și activitatea administrațiunii de aici a intrat iarăși în cursul său regulat.

Obiectele mobile de preț ale averii orașului, a fondurilor sale, a cassei orfanale și ale oficiului de amanetare, au fost lăsate totuși în Budapesta în paza băncii generale de credit, respective a oficiului reg. ung. de amanetare și acolo vor rămânea până la sfârșitul războiului.

Oficiul de amanetare și-a reluat activitatea sa, în mod provisoriu, până atunci, până când zăloagele rămase aici vor putea fi desfăcute respective răsucupărate.

De prezent sunt normal active toate despărțimintele magistratului, căpitanatul polițienesc, cassa orașenească, sedria orfanală, perceptorul orașenesc, și oficiul de matriculă.

Din ce în ce tot mai mare întindere ia sprijinul momentan, devenit necesar pentru refugiații lipsiți, cari se reîntorc spre casă. Trebuie să se poarte grijă deosebită de prevederea cu nutremânt a refugiaților, cari trec pe la noi. Comandamentul gării a luat asupra sa executarea tuturor pregătirilor de nutremânt prin propriul său personal. Mijloacele spre acest scop i le pune statul la dispoziție.

Ajutorul dela stat, care se cuvine aparținătorilor familiilor sărace ai celor ce se află pe câmpul de luptă, deosebită sprijinirea celor săraci se plătesc deja de câteva săptămâni, totuși cu mărghinirea și restrângerea, că în cazuri îndoelnice, solvirea ajutoriului depinde de atestatul de bună conduită (purtare) liferat din partea poliției.

Magistratul este însărcinat, în mod obositor, de a aduce mereu în cvartirarea militarilor în liniile prescise în lege și de a apăra populațiunea cu privire la reclamațiunile sale îndreptățite.

Pentru de a se aduce la vigoare ordinațiunile regimului, cari există cu privire la aprovizionare, a trebuit să se execute o nouă luare în primire a gospodăriilor. Pe baza acestora s'au introdus iarăși, de câteva săptămâni biletele de pâne. Anul cel nou ne va aduce și biletul de zachar. În ceea ce privește laptele, ce ne stă, durere, așa de restrâns, la dispoziție, se va îngriji pe viitor o dispozițiune de-a magistratului, ca totuși cel puțin persoanele avizate la lapte, în mod necondiționat, în urma vreunei boale, să poată primi de fapt lapte.

Felurile greutăți și neînțelegeri în ceea ce privește procurarea mijloacelor de trai și cu privire la prețul articolelor de hrană, s'au suspendat iarăși pe întragă întindere, în măsură înaltă. Orașul nostru a avut relativ la această chestiune totdeauna raporturi deosebite îngreunate. Nemijlocit la marginea țării situate, are înaintea sa, în roditoarea țară a Bârsei, un număr însemnat de sate cu stare bună, ai căror locuitori produc secle de zachar, orz pentru fabricarea berei, și cartofi pentru fabricarea de spirit, dar cari nu au nimic de a da pieții de produse pentru hrană. Ei nu sduc legume, poame, galițe în oraș. O excepție formează numai cele șapte comune de ciangă.

Orașul, din cauza asta, e pururea avizat la importul din comitatele învecinate și astfel e într-o stare cu mult mai grea, decât orașele, cari formează un deposit de articole de trai, căci ele sunt încunjurate de jur împrejur de comune, cari produc pentru piața de mijloace de trai.

O urmare a acestei împrejurări este și aceea, că dupăcum s'a făcut experiența, la noi chestiunea prețurilor maximele și ceea ce stă în legătură cu aceasta, trebuie tratată totdeauna cu cea mai mare precauțiune.

Tot aici mai trebuie adăugat, că noi ca oraș cu magistrat regulat, nu avem dreptul de proprie determinare și libertate de mișcare, ca orașele municipale. Această împrejurare ne împiedecă, din diferitele cauze, dela o aranjare și dispunere imediată.

Pe de altă parte însă este necesar în mod de netrelăsat: ca uzorii, care nu numai cu articolele de trai, ci și cu toate celelalte mijloace de vițuire continuă de a promova în chipul acesta, mai mult ca ori și când, în toate locurile, să i se pună capăt, cât se va putea mai curând.

Azi muniți, muniți plâng.

Țărânul popor mult încercat de soarte, Gârce păcate grele vei fi păcătuit; Să fi expus deodată la câte rele toate, Căci, poate... așa și-a fost merit!

Azi muniți plâng și codrii sună, Pământul strigă'n desperare; O Doamne! Doamne! ce furtună, Când toate cer o răsunare.

O primăvară mândră va să vie, Voi bravi eroi în luptă viața v'ați jertfit; Depărte de căminuri dorinți pentru vecie Al vostru nume, fie pămărit!

Azi muniți plâng și codrii sună, Pământul strigă'n desperare! Când se deslănțue-o furtună, Pe coastă pământ atât de mare.

Dar astăzi cine va era mopia?

Pe când a voastre brațe de leu, ne-au

Să nu lăsăm ca larăși să'nțelimească gila, Pe car' dela străbuni noi o am moștenit.

Azi muniți plâng și codrii sună, Pământul strigă'n desperare; Veniți să punem împreună, Prinoc pe sfintele altare.

Moșnegi bătrâni și gârboviți de spate, Ei vor ținea de coarne plugul de cu zori; Pe lângă boi vor merge fetițe și neveste, Să-i mănăe'n locul bravilor fiesori.

Azi muniți plâng și codrii sună, Pământul strigă'n desperare; Auză-l Doamne și te'ndură, Când ne rugăm, cerând iertare.

Maria Ciungartu. inv.

Perfidia Engleză.

Urmare și sfârșit.

Prin asemenea măsuri, industria germană neputând nici să exporteze în țările depărtate, pentru care fusese fabricate, obiectele aflate în magazile ei la izbucnirea războiului, nici, în urma lipsei de material brut, să fabricate altele pentru uzul intern sau pentru export în puținele țări, eu cari rămasese în legătură, nu putea decât să piară. Iar în același timp industria engleză, mările fiindu-i deschise, își putea transporta produsele în lumea întreagă și își redeschidea piețele ce i le închisese concurența germană!).

Și englezii nu pierduseră din vedere nici cea ce voiau să facă după încheierea păcii. Știm, atât din conferințele ținute de cunoscutul chimist englez W. Ramsay, cât și din alte izvoare, că în Anglia se agită ideea de a se lavi,

1) În cele de mai sus am făcut un înțins uz de conținutul broșurii suscitute a lui Francois Delaisi: La Guerre qui vient.

cu prilejul tratatului de pace, fabricate

cele germane, la intrarea lor în imperiul britanic, cu o taxă de 25% asupra valorii, fabricatele engleze având dimpotrivă a fi scutite de orice taxă vamală la intrarea lor în Germania.

Dar Englezii mai aveau în vedere și altă măsură. Dat fiind că producția agricolă a Germaniei nu acopere trebuințele populațiunii sale și că ea este silită să importe cereale de peste mare, nu numai că erau hotărâți să împiedece orice transport de materii alimentare prin vase neutre pentru porturile germane neblocați efectiv, dar erau decisi să nu permită produselor de asemenea natură destinații pentru porturile neutre, luând aceleași măsuri ca și pentru materiile brute necesare industriei. Flota engleză n'avea să lase să intre în porturile neutre, decât cântimile de cereale și alte materii alimentare ce amiralitatea engleză avea să judece, că nu depășesc trebuințele acelei țări.

Germania trebuia să fie constrânsă, chiar prin foame, să renunțe a fi o

țară industrială, care face concurență

industriei engleze.

Voiu cita!) două fapte cari aruncă o deplină lumină asupra scopurilor politice urmărite de Anglia și a pregătirilor făcute pentru aducerea lor la îndeplinire:

Tema marilor manevre navale engleze, în anul 1909, a fost: Capturarea vaselor de comerț trecând între Spania și Irlanda.

Pe întreagă această întindere, amiralitatea înșirase o urieșă linie de cuirasate și de încrucișătoare, care închidea intrarea în canalul Mănecei. Și toate vasele de comerț engleze cari încercau să treacă peste această linie erau oprite și capturate. Ce bună antrenare pentru capturarea vaselor germane în timp de războiu!

Iar tema marilor manevre din anul 1910 a fost: Presupunând, că o flotă inamică se află în oceanul Atlantic, alta în marea Nordului, ar putea oare o flotă engleză, instalată în Măneacă, să le împiedice de a se întruni?

1) Francis Delaisi, op. cit., p. 18 sq.

Un câştig corăspunzător raporturilor de război precum și risicul de război trebuie să-i obvină, de sine înțeles producătorului precum și comerciantului. Ceea ce însă este din acest cadru, e îmbogățire neiertată și demnă de pedepsă.

Poate este posibil, ca prin o organizație, să se realizeze un mod de ajutorare și punere în circulație a tuturor mărfurilor apăsătoare trebuințelor neapărate a oamenilor, precum articole de trai, vestimentație, albituri, ghețe ș. a. să fie supuși unui control riguros.

Eu nădăjduesc, că așa numitei „Comisii de rezolvare” deja în proximele zile să-l aștern proiecte referitoare la această chestiune și rog Onorata reprezentanță orășenească, ca să permită și pe mai departe, în mod prealabil, existența comisiei de rezolvare care fusese formată deja în Octombrie a. c. din partea cetățenilor orașului, într-un timp, când reprezentanța orășenească nu funcționa, pentru constituirea asupra chestiunii de aprovizionare.

Dacă acum îmi închei raportul meu, veșc a o face cu dorința și în speranța:

ca gândul amar, care ne-a urmărit din acel groznic 27 August 1916, să nu prindă adânci rădăcini în sufletele noastre, adică gândul, că poate n'a fost în mod neîntârlăsat necesar cu toate acestea, ca aceea să se întâmple cu noi, ceea ce s'a întâmplat și că poate totuși ar fi fost posibil să ne crujăm rănile nesfârșite materiale și spirituale, cari ne-au ajuns pe noi, în urma învaziunii românești în Ardeal.

Voim ca acest gând paralizator să-l scuturăm dela noi și să-l îndepărțăm. Veim cu atât mai mult, ca cu o putere nelucovată de lucru și cu o voință de viață neslăbită să ne apucăm, să zidim din nou, aceeași a nimiciri furtuna vijelioasă. Spre seopul acesta căruia să binevoiască a ne trimite binecuvântarea și scutul său.

Vă rog, onorați Domni, să luați la cunoștință raportul meu.

Brașov, la sărbătorile Crăciunului 1916

Dr. Schnell, primariu

Contribuirea Românilor țărani din Feldioara-Földvár la al V-lea împrumut de război.

La încheierea harnicului director școlar I. Sporea, actualmente glosat în Kassa, următorii țărani feldioarei au subscris la al V-lea împrumut de război:

Nr. casei	100 K
Kovács Maria	382
Bercsman Inache	459
Fayó Ioan	463
Bedean George	492
Bercsman Ioan	477
Stoian Maria	897
Párvu Maria	372
Popăster Maria	385
Majláth Ioan	268
Fayó George	109
Costandiu George	304
Fayó Vasile	254
Nan George	101
Căstelvean Nic.	265
Fayó George	260
Kratu Ioan	301
Iskán Achim	295
Biserica	1000
Sibian Revoică	346
Cosman Ioan	302
Bedean George	293
Fayó Ioan	277
Historică George	430
Fayó George	475
Maslat George	296

Laolaltă 15700

Bravi țărani feldioarei, deo bunul Dumnezeu că dărnici voastră patriotică să contribuă la izbândă cât mai grabnică și mai deplină a glorioaselor noastre optiri!

Se știe că, cu toată privegherea, fieta care figura vasele germane din Marea Nordului străbătut și străntoarea și Măneca, ceia ce pricinui în Anglia o adevărată consternare.

Nu violarea de către Germania a neutralității teritoriului belgian, ci temerurile expuse mai sus au pricinuit intrarea în război a Angliei. Am văzut că, atunci când Germania a oferit lui Grey și neatingerea pământului belgian și respectarea integrității Franței și a coloniilor sale în schimbul neutralității engleze, Grey n'a vrut nici măcar să steie de vorbă. Mai puțin încă s'a interesat Anglia de soartea Sărbiei, dar de oarece nu putea să declare, că are de gând să verse ruri de sânge pentru a restabili și a menține supremația industrială și comercială engleză, a dat ea pretext al intervențiunii sale violente neutralității belgiene, fiind această chestiune de natură a mipsei opinia publică engleză. Fără îndoielă, că în aceste împrejurări palma învaziunii se cuvine conducătorilor politici ai Mării Britanii.

Primarul nostru

și specula de război.

Primarul orașului nostru, domnul Dr. Schnell intervine în mod energic contra speculei.

Iată propunerea sa adresată Vinerii trecută, 30/12 Ian., magistratului orășenească în această privință:

Onorat magistrat orășenească!

Deja înaintea războiului românesc am fost necesități, durere, să facem avertismentul supărăcios, că unii dintre producătorii noștri, precum și industriașii noștri, așadar industriași și comercianții, au trecut adeseori, la stabilirea prețului mărfurilor lor, peste hotarul permis, adică hotarul, care apărea permis, pe lângă teată considerarea înaltului regim, al riscului de război și al unui câştig cetățenească respectabil.

Acum însă, după eliberarea îndeplinită a patriei noastre de dușman, populațiunea reînțoarsă din refugiu vede cu consternare, că uzura războiului a ajuns până la un punct, fără exemplu. Această uzură a devenit mai aprigă, decât oricând și face impresia, ca și când țara și cetățeanii în timpul cel mai scurt posibil, ar voi să-și îngrășe, prin prețurile urcate, pe speșele consumenților, pagubele de război.

A taxa după puțină această uzură de război cu dare, care se extinde asupra tuturor mijloacelor de trai, dar și asupra hainelor, ghetelor și albiturilor și a altor articole de trebuință, necesare, ba care se extinde chiar și asupra serviciilor îndeplinite, e de sigur, tema noastră de rezolvire, voesc a adăuga imediat, tema noastră de rezolvire grea, nu ușoară.

Cu introducerea prețurilor maxime locale, n'am făcut, poate în urma raporturilor noastre deosebite, experiențe favorabile. Marfa, a cărei preț a fost stabilit în mod autoritativ, dispare simplu de pe piața noastră, avizată aproape în totul și orice la import.

Poate, că va succede, de a exopora o ameliorare, dacă chiar și nu deplină, astfel cel puțin importantă, a raporturilor noastre de piață, prin o controlă stabilă, riguroasă și sigură, executată prin organe orășenești, angajate anume spre scopul acesta, prin controlă, zic, a tuturor comercianților, a tuturor producătorilor și a tuturor târgoveșilor.

Trei comisari de piață angajați spre acest scop de către magistrat, bine remunerați, jurați, ar avea însărcinarea, de a supraveghea în modul cel mai sever pe comercianții locali de orice natură, pe industriașii mari și mici, precum și pe neguțătorii dela târgurile de săptămână, și de a cerceta, dacă prețurile cerute în singuritate cazuri respective, nu întrec limita permisă. Acești trei comisari de piață cari, vor fi însoțiți de câte un polițist civil jurat, anume angajat spre acest scop, ar avea să cerceteze cât mai des prăvăliile comercianților, precum și atelierele și fabricile industriașilor mici și mari, pentru de a examina, pe baza cărților și facturilor, ce i se vor pune la dispoziție, dacă prețurile cerute nu cad sub noțiunea folosului neiertat, al uzurii. De cumva punerea la dispoziție a cărților și facturilor, va fi denegată atunci prețul corect, ce se poate cere pentru marfă, va fi fixat din partea comisariatului de piață. Polițistul civil ar avea să execute sub conducerea și instrucțiunea respectivului comisar de piață, examinările și cercetările în încăperile magazinelor și pivnițelor și pe stelașuri (pelițe), cu privire în proviziunile de marfă ce stau la îndemână. Eu sunt convins, că în timp de o lună, comisarii de piață cu polițistii lor civili ar ști să ne dea sentința, că anume cari mărfuri ne stau la îndemână și unde se pot ele afla.

Producenții, în special comercianții ar trebui, ca prețurile, ce le cer pentru mărfurile lor, mai cu samă pentru cele mai importante, nu acele, cari servesc pentru lux, să le facă vizibile, la un loc, de unde ușor se pot citi, în localul prăvăliei, și de cumva se poate, în vizitrind, în mod evident și băttător la ochi.

Dacă, comisariatul de piață află, că acest preț făcut vizibil pe tabla de prețuri a comerciantului sau industriașului întrece, în mod considerabil, prețul stabilit pe baza facturilor sau cu neabăgarea în samă a câștigului permis pe cale oficială, respective întrece prețul zilnic, atunci comisariatul de piață va avea a face arătare imediat la căpitănatul polițienesc, în numele comunei orășenești, care cu conlucrarea procurorului orășenească, ca a unui acuzator public, va avea imediat a decide, în mod extraordinar și corăspunzător împrejurărilor, dar cu cea mai mare și lipsită de considerare asprime va avea a purcede și în deosebi va avea de a recunoaște cu privire la pedeapsa de libertate.

Dacă lucrul căpitănatului polițienesc s'ar urca, prin aceasta, în mod considerabil, atunci se va îngrijii prin alăturarea a încă unui judecător polițienesc, ca chestiunile de transgresiune

să fie așchitate imediat, fără orice amănare.

E de sine înțeles, că comisarii de piață precum și polițistii civili vor fi îndatorăți, prin jurământul lor de serviciu, la cea mai riguroasă ținare în secret a acelor rapoarturi, despre cari au luat cunoștință prin privirea cărților și facturilor și a altor fel de acte ale comercianților și industriașilor,

Comisarii de piață și polițistii civili ar avea să înainteze, după puțină, de 2—3 ori pe săptămână, câte un raport intrat, primarului și căpitănatului polițienesc.

Magistratul ar fi informat, în fiecare săptămână, cu privire la rezultatul măsurilor luate.

Din speșele, ce rezultă prin angajarea alor trei comisari de piață și trei polițisti civili, ar putea fi încasată o parte în chipul acela, că în sentințele polițienești să fie fixate competențe ale specialiștilor în cauză, cari ar avea o intrată în casa orășenească.

Eu sunt convins, că clasa industriașilor și comercianților ambulanți, însăși va privi cu plăcere aceste măsuri și dispoziții, pentru că totuși nu se poate ivi faptul, ca ea să ajungă în conflict cu autoritățile și cu dispozițiunile acestora, în localul lor de prăvălie, în vreun chip oarecare.

După acestea, îmi iau permisiunea, de a ruga pe onorații comisari de piață, cari veșc, a-și așterne însărcinarea magistratului, că

voește să se hotărăască la executarea dispozițiunilor mai sus amintite, că trei comisari de piață, jurați, cu o remunerație lunară corăspunzătoare, mai departe trei polițisti civili, deasemenea cu un salariu lunar corăspunzător, până la altă ocaziune, vor fi angajați, prin o publicațiune.

La caz, dacă Onor. Magistrat, va lua aceste însărcinări, atunci, neîntârziat voi prezenta tot acestea și așa numitei „comisii de rezolvare” ce există încă, spre regularea chestiunii articolelor de trai și dacă și aceasta își va da aprobarea, de a executa aceasta, cu mână scurtă și de către onorata reprezentanță orășenească, căreia i s'ar face comunicare despre aceasta, în proxima ședință, de a cere aprobarea suplimentară.

Cu deosebită stimă
Dr. Schnell m. p.
primariu.

Felicităm pe primarul nostru pentru inițiativa aceasta salutară dictată de specula nerușinată a unor negustori fără scrupule și nu ne îndoiim, că forurile competente, vor încuraja gestul de mult așteptat al primarului nostru.

Dr. Dr. Schnell vorbește în propunerea sa și de „Prețul zilei”, care să servească de bază pentru calculația, câștigului permis. De oare ce „prețul zilei” este o noțiune actualmente foarte vagă, ar fi nimerit ca primarul nostru să se exprime, ce înțelege domniașă sub această denumire, ca să se știe ce să priceapă la rândul lor comisarii de piață în spe.

Este de mare importanță fixarea prealabilă a înțelesului sus menționatei noțiuni, spre a evita din timp neplăceri și diferențe, cari cu siguranță se vor prezenta, dacă o precizie exactă nu va premerge în această privință.

Pagubele din teritoriul petrolifer român.

Cu lipsa de scrupul, care caracterizează pe Englezi, au fost distruse în teritoriul petrolifer român valori de milioane, pentru a mieșora în mod trecător posibilitatea de întreținere a izvoarelor. Că distrugerile absurde nu ne-au împiedecat de a satisface trebuințele noastre militare și economice, rezultă din următorul raport:

La 6 Dec. în aceeași zi când au intrat trupele noastre în capitala României, armata a 9-a, după lupte violente a ocupat Ploști și astfel a câștigat centrul comerțului de petrol român.

După două zile m'am preparat pentru plecare din București în teritoriul petrolifer, pentru că de acolo să raportez din proprie intuițiune despre cele ce la cucerirea României ne interesează din punct de vedere economic.

După o călătorie în automobil făcută de la București cu puține variațiuni și cu mare ocol, de oarece podurile ambelor soșe directe au fost distruse de către Români în retragerea lor am ajuns la 9 seara în Ploști, un întins oraș industrial român cu numeroase vile. Întreaga impresiune a orașului de vile, pentru România curățel, indică marea bogăție, pe care o oferă aci locuitorilor său pământului, dar întreținerea și locuința în acest oraș, înghesuit de soldați, nu corespunde așteptărilor — otelul și hrana sunt absolut primitive, și în dimineața următoare ne continuăm drumul fără supărare; după 36 kilometri ne apropiem

de Cămpina, localitatea de căpetenie a industriei de petrol. Încă dela începutul călătoriei se văd deși nori de fum dealungul poalelor de sub munți; cu cât mai mult ne apropiem cu atât mai vârtos se deosebesc număroasele flăcări uriașe ale tancurilor și ale izvoarelor incendiate. De fapt se cunoaște în curând, că sunt cu mult mai puține incendii, decât ne-am temut; în curând recunoaștem: că pretutindeni stau în picioare turnurile de lemn și de fier, dar restul, construcțiile mașinelor etc. sunt arse și distruse.

Teritoriul petrolifer din regiunea Ploștilor e împărțit în mai multe localități, care în parte sunt situate aproape unele de altele; nouă ni s'au arătat surse, la Băicoi, Bordeni, Cămpina și Buzenari, toate în preajma șoselei Ploști-Sinaia; dar afară de aceste puncte de exploatare, vizibile în cursul călătoriei, mai sunt altele nenumărate, care nu se văd de aci. Acest mare număr lămurite el însuși prin sine, că atașatul militar englez care poate să-și atribute numai sie și gloria de a fi distrus toate aceste opere culturale, n-a putut distruge totul, cum ar fi voit.

De mai multe săptămâni o comisiune a înțelegerii a vizitat teritoriul petrolifer, spre a studia posibilitatea distrugerii; distrugerea a urmat apoi mai târziu contra voinții Românilor. Atașatul militar englez le-a condus în persoană și a executat cu muncitorii români opera de distrugere. El s'a exprimat de repezite ori: „We pay everything”; numai viitorul ne va arăta, dacă aceasta se va realiza; deocamdată proprietarii n'au văzut nici un ban. Valoarea numai a instalațiilor dela suprafață se urcă la vre-o 200 milioane de franci; la acestea se adaugă înțetarea producției și speșele incalculabile ale restabilirii instalațiilor suterane deocamdată distruse.

Din instalațiile de deasupra solului, turnurile de lemn de peste sonde, înalte de 15 metri, care sunt necesare pentru exploatare, au fost în mare parte incendiate sau tăiate cu ferăstrăul. Turnurile de fier ale firmelor americane au rămas însă în picioare, deoarece n'a fost timp spre a fi aruncate în aer. Toate casele de mașini au fost distruse până la pământ de incendiu, toate rezervoarele de păcură li s'au dat foc, dar numai puține rezervoarii au explodat. Focul uriaș al acestor rezervoarii, care conțineau multe mii de metri cubi de păcură, prezentau, mai ales noaptea, o priveliște în adevăr fermecător de frumoasă; ele luminau, ca niște puternice focuri de bivouac, la depărtare de mile întreaga împrejurime și formau un contrast grandios prin contrastul pitoresc cu munții acoperiți de zăpadă, cari formează fondul acestei panorame.

Instalațiile de zile puse în neputință de a funcționa întru cât ele au putut fi distruse. Distrugerea s'a făcut depărtându-se lagărele și capacele dela curba arborelui motrice, ventilele și piesele de închiderea hurlanelor, apoi au fost astupate gaurile sondajelor, aruncându-se înăuntru număroase pachete de drugi de fier luagi de 30 de centimetri, printre care nu poate pătrunde niciodată un neș burghiu și a cărora scoatere cere o muncă nesfârșită, căci totdeauna numai unul cite unul poate să fie scos un singur drug de 30 de centimetri. O deranjare ceva mai puțin rafinată este aruncarea în găurile sondajelor a unor tuburi de metal sau de pământ ars astupate sus și jos cu dopuri de lemn — în acest caz reluarea funcționării e mai ușoară, de oarece dopurile pot fi găurite — dar și aceasta este îngreunată prin aruncarea în găuri a unor dălți de oțel cu ghiventul în jos și tăișul în sus, prin care orice burghiu este stricat. Cuie, unelte, în scurt tot ce era la îndemână, au dispărut în găurile sondajelor. Un mod cu totul infam de a face instalația neîntrebuințabilă s'a efectuat în sfârșit prin scufundarea lingurii de extragerea petrolului împreună cu cabul de sîrmă, în scurt propagatorul englez de cultură a găsit orice mijloc bun, spre a nimici avutul aliațului său, spre a ne lipsi deocamdată de el în mod trecător.

E lucru firesc, că în graba aceasta n'a fost cu puțină deplina distrugerea a tuturor sondelor. Astfel toate sondele din Băicoi ale lui Anton Racki Levercussen au rămas în bună rînduială, numai instalațiile de deasupra pământului sunt rupte, în Moreni, a scăpat de distrugere o gaură de sondaj cu totul nouă gata de funcțiune, din cauză că n'a îndrăznit să deschidă ventila. Căci în acest caz s'ar fi produs acolo o erupțiune de petrol atât de violentă, în cât flăcările ar fi periclitat drumul de retragere al românilor. E remarcabil, că englezul lipsit de scrupul s'a înspăimântat de ideea de a da foc întregii armate aliate. Dar nu numai aci, ci și în alte părți există găuri de sondaje, unde exploatarea va putea fi în curând reluată.

La Moreni erupția poate imediat începe dacă se montează un nou turn de sondaj și se deschide ventilul, deci lucru de câteva zile. Și la Băicoi

poate reîncepe în curând extracțiunea căci pretutindeni unde găurile de sondaj au rămas în ființă și n'au fost astupate este necesară numai montarea turnurilor de sondaj și aducerea de mașini noi din Germania.

Acolo unde găurile de sondaj au fost făcute neîntrebuințabile, lucrările de degajare pot însă să dureze până la șase luni și de sigur se pot efectua tocmai din această cauză cu așa mari întârzieri fiindcă fiecare gaură de sondaj trebuie pipăită cu o presă de ceară, care apoi redă felul și lungimea obiectului scufundat în burlan.

Acest obiect urmează a fi prins cu un clește anume construit ceace în cazul scufundării de mănunchiuri nelegate de vergele de fier dă loc la mari întârzieri de timp. De altă parte pompele au rămas în ființă și se pot lesne monta din nou. Capacele de închidere, ventilele și celălalte părți de mașini, ce au fost cu predilecție îngropate au fost readuse de aceiași oameni cari le îngropaseră, iar populațiunea, care trăia din industria petroliferă, oferă dela sine bucuros o mână de ajutor pentru accelerarea restabilirii. La multe găuri de sondajii activitatea poate reîncepe în cursul zilelor următoare.

Instalarea de noi sondajii rămâne cel mai bun mod de a pune din nou în funcțiune șantierele ce au fost făcute neîntrebuințabile, și aceasta se și așteaptă în curând căci maștri-sondori și lucrătorii nu numai sunt la îndemână, ci doresc totodată să reînceapă lucrul. Înainte de toate au fost apoi aci în timp de pace numeroși germani care acum vor fi scoși din armată. În timp de 3 luni se poate săpa o nouă sondă capabilă de producțiune, ba dacă terenul e favorabil, e cu puțină ca până chiar și în șase săptămâni să se răbească la adâncime de 750 metri. Într'un cuvânt suntem în genere sub impresiunea, că fapta culturală a ocrotitorului popoarelor mici și a antelupătorului pentru cultură n'a obținut altceva decât nimicirea unor colosale bogății dintre care, cele mai multe erau proprietatea unor neutrali, olandezi și americani căci tocmai instalațiunile germane dela Cămpina de pe marea șosea dintre Sinaia și Ploști au suferit mai puțin, căci aci turnurile de lemn au fost numai tăiate cu ferăstrăul, căci ori și ce incendiu ar fi făcut peste puțină retragerea trupelor, și astfel punerea în bună stăfe va fi făcută în curând.

Rafineriile de petrol sunt aproape toate intacte; decit, lipsește curentul electric de înalt voltaj pentru efectuarea sondajelor, din cauză că conductele ce duc pină la Brașov s'au distrus sistematic. Vedem însă chiar de pe acum, pretutindeni, pe șosea, făcându-se lucrări de degajare și, deoarece stîlpii susținători de fier, betonați, n'au putut fi prăbușiți, lucrările de restabilire nu pot dura mult.

La urma urmelor însă, s'au găsit în România rezerve așa de mari de petrol, că putem întâmpina iarna fără grijă. Nu mai putem suferi de vre-o lipsă de păcură; e doar o problemă a dificultăților de transport, posibilitatea de a face comorile României utilizabile pentru Germania.

Lipsa noastră cea mai simțitoare a ceea ce ulei lubrifiant, a dispărut, de acum, cu desăvîrșire; izvoarește doar aci, pretutindeni, din pământ, după foarte mic sondaj — tocmai din cauza astupării tuturor gurilor de sondaj — destul țitel, ca să aprovizionăm pină în vreo 14 zile toată lumea cu ulei de uns. De ce folos a fost dar întregul vandalism englez, care ne-a dat iar prilejul să serbăm triumful tehnicii germane și să deschidem un debușeu bogat pentru industria de unelte germane? Căci atunci cînd societățile neutre vor voi iarăși să înceapă extracțiunea, vor trebui, cu toate listele negre, să-și acopere din Germania trebuința lor de mașini; nimeni altul nu le poate furniza acum României. Furia de distrugere a Englezilor a oferit dar numai un mijloc ca să ne întărim valuta și să procurăm industriei noastre o piață întinsă, iar neutralilor și aliaților lor să le dovedească de ce e capabilă brutalitatea englezească. „Gazeta Bucureștilor”

Români se instalează în Rusia. Malmö 17 Ian. În urma unei știri publicate de „Novosti” din Iași, instituțiunile cele mai importante din acest oraș au fost mutate la Odessa. Între ele se află și Banca Națională. Cantități considerabile de cereale se cară peste frontieră, până în dosul Nistrului, unde se fac mari depozite de cereale. Cu ajutorul prizonierilor de război, se construiesc în această regiune linii de căi ferate strategice.

Copenhaga 17 Ian. Comandamentul armatei române s'a decis a-și transmite reședința la Jalta, în Rusia de sud, în cazul când armatele Puterilor Centrale ar tree Siretul.

Războiul mondial.

Situația

Afară de sectorul dintre Casinu-Sușita, unde se dau lupte crâncene între trupele noastre și cele ruso-române, nu se semnalează de pe celelalte fronturi decât dueli artilleristici.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Budapesta 15 Ian. Spre nord dela Valea Sușita am respins atacurile puternice rusești și românești.

Frontul orientat: Ieri după amiază, trupe turcești au ocupat cu asalt satul Vădenii, ultima localitate pe care o mai susținea dușmanul în regiunea sudică a Siretului. — Asupra aripii sudice a trupelor de sub comanda arhiducelui Iosif rușii și români au îndreptat atacuri puternice, în deosebi asupra acelor poziții, pe care le-am ocupat spre nord dela Valea Sușita. — Pe atacatori i-am respins în tot locul. — Mai însus, spre nord nici o nouă.

Frontul italian: Pe linia de luptă în Dolomiți, trupele noastre au explodat stânca ce se întindea între pozițiile noastre și dușman, explozia a succes și astfel între noi și dușman e acum o prăpastie mare. Pe linia Karst din timp în timp în unele locuri a devenit mai violent focul de artilerie. Pe frontul sud-estic situația este neschimbată.

HÖFER sub șef de stat major.

Comunicatul marelui Cartier german.

Berlin 15 Ian. Spre sud dela Siret am curățit de dușman România.

Frontul apusean: Spre nord dela Somme se continuă focul violent de artilerie. În timpul ce noi în mai multe puncte am respins încercările de înaintare ale patrulelor dușmane, detașamentele noastre de explorare în întreprinderile avute, le-a succes a se întoarce cu prizonieri și cu mitraliere luate dela dușmani.

Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Operațiunile militare din cauza vremii ceoșe, au fost mai mici.

Linia de luptă a Grupelor armate, a Arhiducelui Iosif: Spre nord dela valea Sușita pozițiile noastre au fost atacate de puteri considerabile rusești și românești. — În tot locul am bătut pe dușmani.

Grupa Mackensen: Intre gurile râurilor Buzău și Siret am ocupat Vădenii, iar spre sud dela Siret, deși vremea schimbăcioasă și rea ne era nefavorabilă, am luat și ocupat cu asalt și ultima localitate pe care o mai susținea Rusul.

Frontul macedonean: Situația este neschimbată.

LUENDORFF șeful statului major.

Comunicatul oficial bulgar.

Sofia 15 Ian. **Frontul macedonean:** Pe întreg frontul au fost numai operațiuni mici de artilerie. — Dușmanul a încercat a desvolta în ținutul Bitoliei, operațiuni mai mari de aviație, în valea Vardar pe cursul Strumei, tunurile noastre au doborât un aeroplan dușman, care cutreera prin regiunea Xanthi. Aeroplanul a căzut și s'a scufundat în mare.

Frontul Românesc: De pe țărmul drept al Dunării artileria noastră a ținut sub foc stabilimentele militare precum și linia ferată din regiunea Galați. — Artileria dușmană a răspuns numai cu focuri slabe și fără nici un efect.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Budapesta 16 Ianuarie. **Frontul orientat:** Grupa armată a comandantului Mackensen: Atacurile întreprinse ieri după prânz de dușman cu masse considerabile, din pozițiile sale de pe cursul Siretului, de lângă Nomoloasa, au eşuat în focurile artileriei germane, iar din punctele în cari totuși i-a succes a pătrunde, avânturile mai înaintate, l-am respins imediat luându-le imediat prin contraatac.

Linia de luptă a arhiducelui Iosif: În contra grupei armate de sub Comanda generalului Ruiz, între văile Sușita și Casinu trupe mari ruso-române au îndreptat atacuri cari toate au fost respinse, cauzând dușmanului pierderi sângeroase, iar în contraatac ce am făcut pe înălțimea situată spre sud dela Casinu, am prins 3 ofițeri și peste 200 de soldați de rând. În apropierea tunelului Mesteacănești detașamente de explorare Ces. și Reg. trecând peste linia de asigurare a dușmanului, au pătruns până în pozițiile principale ale acestuia, reîntorcându-se cu mulți prizonieri.

Grupa principelui bavarez Leopold: Aici nu au obvenit evenimente mai importante.

Frontul Italian: În regiunea Karst se continuă operațiunile artileriei, cu același violent, ca și înainte.

Frontul sud-estic: N'a obvenit nici o schimbare mai remarcabilă.

HÖFER locțiitorul șefului statului major.

Comunicatul marelui cartier general german.

Berlin 16 Ian. **Frontul apusean:** Detașamente franceze au încercat la Beuvraignes, spre sud dela Royel, să pătrundă în pozițiile noastre, dar au fost respinse de patrulele noastre de pază. Operațiunea reciprocă armată, abstrăgând dela operațiunile mai violente ale artileriei, s'a mișcat în cercuri mai restrânse.

Frontul răsăritean: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Evenimente mai esențiale nu au obvenit.

Linia de luptă a arhiducelui Iosif: Atacurile dușmanului încercate între valea Sușita și Casinu au rămas fără rezultat. Acele trupe românești, cari în un loc au putut pătrunde în pozițiile noastre, prin contra atacul nostru au fost total aruncate înapoi, făcând cu această ocazie prizonieri 2 ofițeri și 200 de soldați de rând.

Grupa Mackensen: După pregătire artileristică grea, masse mari rusești au început a ne ataca din ambele părți ale regiunii Fundeni. Valurile atacului însă s'au prăbușit la câteva sute de metri în fața pozițiilor noastre, în urma focului nostru violent. Repetând spre seară atacul, detașamente dușmane slabe au reușit a pătrunde în unele poziții de ale noastre, de unde însă a fost imediat curățit dușmanul. Pierderile dușmanului sunt considerabile de mari.

Frontul macedonean: Situația preste tot neschimbată.

LUENDORFF șeful statului major.

Ultima oră.

Acțiunea de pace a lui Wilson.

Geneva 16 Ian. „Newyork-Sun” anunță, că președintele Wilson a chemat pe secretarul de stat Lansing și pe ceilalți secretari din departamente, pentru de a se consfătuși asupra notei de răspuns la comunicările beligeranților.

Genf 17 Ian. „Newyork Herald”, afirmă acum, că Wilson nu privește de încheiate străduințele sale și că, încă în decursul acestei luni, voește și va și îndeplini faptul, de a trimite o altă notă către puterile centrale, precum și către aliați.

Papa și acțiunea de pace.

Geneva 16 Ian. Conform unei comunicări a ziarului „Daily Mail” secretarul particular al papei a ajuns în Elveția. Înaltul prelat este încredințat, după cum se afirmă, cu o misiune importantă în legătură cu chestiunea păcii.

Ofensiva rusească dela Riga.

Kopenhaga 17 Ian. O telegramă din Petersburg anunță ziarului „Petit Parisien” că în cercuri militare rusești dela conducere, nu e privită ca încheiată ofensiva rusească dela Riga. Rușii și-ar fi ajuns, după cum se afirmă, scopul adecă ameliorarea situației lor.

Acțiuni franceze de grevă.

Geneva 17 Ian. Mișcarea franceză de grevă a izbucnit eri în uriașele fabrici Rendul și Fanhard, cari produceau mai înainte automobile, iar acum muniții. Ziarele: „Libre Parole”, „Radical” și „Bonnet Rouge” aduc acușări confuze și uimitoare la adresa fabricanților. Aceștia atâță, dupăcum se afirmă, înșiși mișcarea de grevă. Ei acordă lucrătorilor lor o urcare de salariu de 5%, în timp ce ei primesc din partea statului o ridicare în preț în valoare de zece procente.

Situația lui Lansing amenințată?

Stockholm 17 Ian. Bureau-ul de presă al ministeriului rus de externe comunică, că retragerea lui Lansing e privită de probabil în cercurile diplomatice dela Petersburg. Ambasadorul Buchanan a primit știrea, că dispozițiunea, în urma

nesuccesului acțiunii de pace, din cercurile guvernamentale americane e diferită față de Lansing, care a hotărât conținutul și termenul notei.

Moartea unui aviator francez romanit.

Lyon 18 Ian. Sublocotenentul de aviație Déforme, care era deseori amintit în comunicatul oficial, s'a prăbușit la Chalons, murind pe loc.

Groznică catastrofă de tren în România.

Londra 17 Ian. Se anunță ziarului „Times” din Ciurea (România): Două trenuri, pe cari călătoriau vreo 2000 persoane, s'au ciocnit. Mai multe vagoane ale unui tren, au intrat unul în altul, celălalt tren a deraiat. Cadavre de soldați, femei și copii zac pe linia ferată. Intre răniți se află și atașatul francez Dubail.

Vase scufundate.

Londra 18 Ian. Admiralitatea comunică, că presupunerea, după care 9 vapoare engleze și 2 franceze, cari de vreme mai îndelungată au fost anunțate ca căzute în mâna dușmanului, adeverește, că ele au fost scufundate de germani, și vasul japonez Pernambuco i-a scăpat echipamentul.

Bern 17 Ianuarie. Cu începere dela 21 Ianuarie, Elveția mobilizează al doilea corp de armată, precum restul diviziunilor a 4-a și a 5-a neafătoare până acum s'au arme, cu toate că și exprimă convingerea, că puterile beligerante vor respecta și pe viitor neutralitatea ei.

Lugano 18 Ian. Gazetele din Milano lansează știrea venită din Pctersburg, pe cum că Puterile Centrale ar fi încetat atacul asupra forturilor Galați, Reni și Ismail, fără însă a renunța la ținuta lor. Se pare, că Puterile Centrale ar fi primit artilerie grea, destinată pentru cele trei forturi.

München 18 Ian. „Münchener Post” reproduce un articol remarcabil din gazetele elvețiene, în urma căruia Caillaux se străduiește a prepara pacea separată între Franța, Italia și Germania. Poporul francez e extrem de obosit de războiu și este un secret public, că la „Inzeicita” domnește neînțelegeri de interese, foarte mari. Proceșul de descompunere a început.

Cazul de Controversă al unui oficer din armata română prins.

Prisonier sau dezertor?

În luptele din jurul Bucureștilor pe lângă multele tunuri ce am capturat, au căzut ca prizonieri în mâinile noastre mai mulți ofițeri de artilerie, între cari și unul în etate de 23 de ani cu numele Mircea Pipos și în rang de locotenent fiind oficer activ al armatei române.

Locotenentul Mircea dimpreună cu ceilalți prizonieri a fost transportat aici la Brașov, unde s'a adevărit, că este de naștere din patria noastră și că după moșul său mort deja, a și moștenit o casă frumoasă în Cluj situată în strada Hegedus Sándor, care casă și azi formează proprietatea locotenentului Mircea Pipos.

Un căpitan de al nostru de honvezi, care a avut ocazie a vorbi cu proprietarul casei din Cluj, devenit dușman țării sale, a povestit, că locotenentul Mircea, care la ascultare n'a negat ci a declarat clar, că este născut aici la noi în Ungaria, a trebuit să documenteze în ce chip a ajuns membru al armatei României.

Locotenentul la aceasta a povestit, că tatăl său, care înainte de asta a fost redactorul unei foi în Czernovitz, este de origine de aici din Ungaria, unde s'a și înșurat luând de nevastă o fată tot de aici. După ce i s'au născut aici 3 copii s'a mutat la București, unde a obținut la un ziar cotidian din București un post onorabil și bine remunerat.

Tatăl său înainte de asta cu 15 ani s'a împământenit în România prin ceea a devenit cetățean recunoscut al statului român devenind astfel și copiii cetățeni recunoscuți ai României.

Cele declarate de locotenentul Pipos la ascultare, au fost confirmate, în urma cercetărilor făcute după ocuparea Bucureștilor, de comandamentul nostru militar, de acolo, la care s'a adresat comandamentul de aici pentru mai bună claritate și dovedindu-se de bune și drepte declarațiile date la protocol de locotenentul Mircea Pipos acesta imediat a fost declarat de prizonier de războiu — iar nu dezertor — îngăduindu i — se totdeauna chiar și aceea, ca prin epistole să avizeze pe număroasele sale rudeni pe cari le are în Ardeal despre aceea, că dânsul este aici ca prizonier de războiu.

Acest caz și modul de procedură, dovedește în plină lumină felul cavaleresc, de cum sunt tratați prizonierii aici.

K. Neînțelegeri în sânul Ententei asupra chestiunii grecești.

În ziarul „Journal des Debats” din 19 Dec. Auguste Gauvain scrie: Răspunsul Greciei la ultimul trimis de puterile aliate cabinetului Lambros e plin de batjocură Grecia roagă puterile aliate să se convingă, că cea mai bună chezășie de înlăturare a tuturor neînțelegerilor constă în dorința tare și neștirămată a regimului elin și a poporului grec, de a vedea restituite raporturile tradiționale distinse cu puterile aliate ale Ententei! Singura dorință leală a regimului elin este, din primăvara anului 1915 de a avea raporturile cele mai bune. Constantin I joacă desigur același rol, ca și Ferdinand al Bulgariei. Până acum au avut ambii domnitori, cu aceasta un noroc extraordinar. El câștigă luptă după luptă. Sub scutul lui Falkenhayn și Mackensen își sărbătorește Ferdinand triumfurile sale. Sub amenințarea tunurilor și a flotei noastre, rade în mod batjocoritor de noi Constantin, omorătorul venizeliștilor, cu complimente: și el este acela, care rade mai pe urmă.

Aici se ivește o chestiune, acare rezolvire e de importanță. Nu s'a permis pentru de a se cruța anumite sentimentaliități, ca să se discute în presa franceză. Aici se recunoaște greșala fundamentală în metodele diplomatice ale puterilor Ententei: Când ele nu sunt de o părere asupra unor anumite lucruri, atunci ar trebui să se pună imediat în conșelegere și să aducă astfel lucrul la claritate. De tot contrar se străduie ele aici a lăsa lucrurile în întunec. Ceea ce rezultat din aceasta sunt neînțelegerile dintre ele și o catastrofă.

Greutatea se pare a proveni, din capul locului, dela partea italiană. Întregă presă italiană a fost lăsată liberă în contra lui Venizelos. Aici zace una dintre cele mai rari aparițiuni ale războiului acestuia. Toată așa precum imperialiștii italieni au declarat războiu elavilor dela sud — a celor, cari și-au expus banurile și sângele lor pentru noi — mai înainte de a-l fi declarat Germaniei, astfel au provocat ei o întreagă campanie greznică împotriva venizelismului. În ochii lor Constantin e primul, singurul reprezentant al Greciei; Venizelos e dincontră, totdeauna dușmanul Greciei și cel al puterilor Ententei. Presa italiană a lăsat presiunea venizelismului prin aderenții regelui de foarte naturală; ba mai mult, se bucură de aceea. „Tribuna” dela 12 Dec. scrie: „Balanta nu știe nici ce vrea, nici ceace trebuie. Existența numai două căi simple, pe cari se putea merge, în Grecia: alianță sau război. Însă o alianță cu domniitorul recunoscut, nu cu Venizelos, care ar fi privită cu invidie de armată și de opinia publică. Ce face înțelegerea însă în locul acestuia? Încheie o alianță cu un bărbat particular în contra regelui și dăce războiu în contra poporului, umălindu-l și amenințându-l. Astfel înțelegerea n'a lucrat ca pe Grecia să o atragă pe partea sa, ci să o cucerească de dragul lui Venizelos”. Astfel ar fi trebuit să alergăm, după Rastignac și colegii săi, după alianța cu Constantin, dupăcum am căutat prietnia Koburgilor în Sofia, precum am exercitat o presiune asupra Serbiei. Cu un astfel de procedeu ne apropiem direct de vârtic.

Dușmănia Greciei asupra Italiei trebuie să fie, după colegul nostru de altcum așa de moderat, motivul pentru

potopul de injurii, care se revarsă asupra lui Venizelos. Această dușmănie există însă mai mult în închipuirea italienilor decât în realitate. Foarte puțin s'a arătat până acum fără supărare, în timp ce Italia a făcut apel la chezășii teritoriale.

Știri diverse.

Redacțional. Din cauza sfintelor sărbători a botezului Domnului precum și a Sf. Ioan, ziarul nu va apare până Marți seara.

La încheierea foii, primim următoarea telegramă: Bpesta 14 Ian. Mare succes al împrumutului al V-lea de războiu ungar. Cu toate, că până în prezent nu s'a putut fixa suma totală a subscrierilor la al cincilea împrumut de războiu ungar, totuși este posibil a se evalua aproximativ rezultatul, care în urma băncilor designate ca locuri oficiale pentru subscriere Budapesta și Viena, întrece suma de 2 (două) și chiar două miliarde, trei sute de milioane coroane.

Evacuarea Bucovinei. Geneva 17 Ian. Gazeta locală „Tribuna” vrea să știe din sursă specială, că statul general rusesc prepară evacuarea Bucovinei.

Programul consfătuirilor din Roma. După ziarul „Popolo D'Italia” programul pertractărilor ce se vor ține la Roma constă din 3 puncte și anume: Unitatea comandai, comunitatea mijloacelor de războiu și unitatea planului de războiu cu acel scop, ca blocul dușman să fie rănit — spart în cel mai slab și mai debil punct ce se va constata. — După această foaie, acest punct slab nu poate fi altul decât numai Monarchia și Bulgaria.

Contra propunerii ce a eșit la iveală în Anglia — scrie amintitul ziar — Salonicul va trebui înăntit în mod puternic, pentru ca apoi cu toată puterea de pe fronturile rusec-macedonean și italian, se se poată cu puteri mai mari acoperi frontul Monarchiei și al Bulgariei, — iar mai înainte de toate trebuie să dispară sentimentalismul față de Grecia.

Reconsământul populațiunii Bucureștilor. Gazeta Bucureștilor scrie, că în 6 l. c. s'a terminat recensământul început al populațiunii aflătoare acum în București. — După acest recensământ făcut cu cea mai mare vigoare și acurateță numărul locuitorilor Bucureștilor ar fi de 308, 987. — Dintre aceștia: 118 bărbați, 189,027 femei și 82,605 servitori și menajere.

După statele cărora aparțin se împart astfel: 267, 524 din România; 25,099 din Austro-Ungaria; 2132 din Germania; 1126 din Bulgaria; 1233 din Turcia; 5406 din Grecia; 736 din Sârbia; 1644 din Italia; 428 din Rusia; 394 din Franța; 124 din Anglia; 2538 din diferite alte părți și de alte naționalități. — La această conscriere de sine înțeles, oamenii armatei nu s'au luat în combinație. — E bătătoare la ochi diferența cea mare dintre numărul bărbaților și dintre al femeilor. Această diferență provine din faptul, că armata română a chemat sub arme, pe toți cei apți pentru arme, iar pe cei de naționalitate streină i-a concentrat pe locurile destinate pentru aceasta. — Dintre aceștia numai o parte s'au întors până acum în București.

După conscrierea făcută în anul 1912 au fost 173,362 de bărbați și 167, 956 de femei, în total 341,321 de suflete. Înainte de izbucnirea războiului în România, populațiunea Bucureștilor era de 400,000.

Situația în Grecia. Daily Telegraph scrie: Admiratul francez a retras soldații marinari francezi, cari păzeau casa sfatului din Pireu, spre a evita în modul acesta dificultăți noi. Orașul se află deci cu desăvârșire în mâinile grecilor, din care cauză a fost închis și biroul de control al portului. Legătura cu țara, care a fost menținută până acuma, a fost suspendată.

Ultimatul Ententei către Grecia espiră, conform știrilor din Athena, astăzi seară. În acest ultim se cere promisiunea, că nu se vor aduce trupe revoluționare din partea mării și se acordă un termen de 15 zile pentru îndeplinirea tuturor cererilor conținute în nota din 31 Decembrie. În palatul regal s'a ținut un consiliu de coroană, la care au participat aproape toți foștii miniștri. „Corriere de la Sera” și „Secolo” anunță acceptarea cererilor Ententei.

Trupe franceze la hotarele elvețiene. Mandatarul Franciei la Bern, a asigurat din nou pe președintele secției politice elvețiene, că Franța va respecta și pe mai departe neutralitatea Elveției, declarând, că mișcarea de trupe franceze ce se face la hotare este numai o măsură de precauțiune contra vre-unui atac al Germaniei.

Transportarea tinerimii din România în Rusia. Agenția Havas anunță, că tinerii de 16, 17 și de 18 ani, fără excepție au fost conduși în Rusia și acolo au fost puși la dispoziția comandamentelor militare.

Brăila magazinul de bucate al României. Despre ocuparea portului Brăila de către trupele noastre, „Vossische Zeitung” anunță următoarele: Brăila și Galați sunt cele mai mari magazine de bucate ale României. — Precum s'au dovedit de apți și de pricepuți Englezii la pustiirea averilor de petrol din ținutul petrolifer al Ploestilor, tot atât de dibaci și pricepuți sau arătați și Rușii înainte de ocuparea din partea noastră a Brăilei, făcând tot posibilul atât în Brăila și poate și în Galați, ca sau să transporte bucatele a-flătoare acolo, sau ce nu pot transporta să ardă. — Aceste fapte însă nu alterează de loc bucuria noastră mare ce ne-o cauzează învingerile zilnice, dar un lucru știm, că vestea de Brăila a venit tocmai la timp, drept felicitare la deschiderea conziliului de războiu din Roma, ce'l vor ținea dușmanii noștri.

Căderea Brăilei și presa italiană. Ziarul „Világ”, spune, că foile de dimineață din Lugano se ocupă, în mod agitat, de căderea Brăilei. Ziarele se exprimă, în general foarte pesimistic, despre situația actuală.

Scandalul provocat de acțiunea pacii în America. Conform unei știri din Washington, în urma căreia se afirmă, că mai mulți financieri ar fi avut cunoștință prematură despre acțiunea lui Wilson, s'ar fi constituit o comisiune de cercetare parlamentară, în fața căreia a apărut deputatul Wood comunicând, că în urma informațiilor sale, cumnatul președintelui, Bolling, secretarul său particular, Tuity ar fi avut știri anterioare cu privire la acțiunea sus numită, aducând-o la cunoștința mai multor financieri, între cari se aflau Baruch și Kahn, dându-le indicații, în urma cărora financiarii au obținut câștiguri mari. Deputatul Wood susține, că un material bogat le stă la dispoziție. Cazul acesta a provocat mare senzație în Washington. Tuity și Kahn neagă orice cunoștință preliminară.

Dela începutul războiului și până acum s'a prăpădit a patra parte din flota engleză. Ziarul „Baseler Nachrichten” anunță: După informații câștigate din izvor de mare credință, pierderile de până acum, ale flotei engleze au trecut peste a patra parte, din cât avea la începutul războiului.

În Kurlanda atacă zădarnic Rușii. Agenția Wolf, a dat știrirea că la vest operațiunile militare au fost de tot neînsuccesate. — La Riga și la Jakobstadt au cercat Rușii a ataca pozițiile noastre, ne putând însă obține nici cel mai mic rezultat.

Situația trupelor ruso-române în Moldova. Correspondentul special-militar al ziarului „Petit Parisien”, ține de foarte rea situația trupelor ruso-române din Moldova, pentru-că mai ales pentru ruși a devenit imposibilă aprovizionarea cu alimentele necesare, pe când germanii dovedesc că cunosc bine, greutățile pe cari trebuie să le învingă pentru ajungerea scopului propus.

Anglia acuză pe Rusia de ruina României. Zărich 16 Ian. Pe baza depeșilor sosite din Petersburg ziarele londoneze anunță cu multă emfază o viitoare ofensivă mare rusească. A-

nunță, că în valea Siretului se pregătesc evenimente decisive și că și în Carpați este în pregătire ofensiva. Aceste anunțuri rusești, cu siguranță numai de aceea au fost lansate din Petersburg, pentru ca să împrăștie din opinia publică londoneză, părerile de reprobare lășite din cauza neactivității de mai multe luni a Rusiei pe teatrul războiului, — cu ce învinuiesc Rusia.

În Londra la fiecare pas să poate auzi declarațiuni foarte sincere în care cu toată seriozitatea acuză pe Rusia, ca cauza principală a ruinei României.

Grecii se pregătesc de războiu contra Ententei. Comunicat englez despre rezultatele obținute în Grecia. Lui Morningpost i-se anunță din Atena: Guvernul grec să pregătește la o faptă desperată. — Pe lângă alte multe documente, mai este și aceea, că rezervații în secret, au reintrat cu toții în serviciu, căpătând și înștiințarea, ca să fie pregătiți, ca în timpul cel mai scurt la dispoziție. S'au luat în cercuri largi dispozițiuni și cu privire la artilerie și la pregătirea de muniție.

„Daily Telegraph” anunță din Newyork: În general s'a luat în nume de rău faptul, că în senat s'a deschis discuție asupra acțiunii de pace a președintelui Wilson, pentru că prin aceasta i-au îngreunat poziția președintelui.

Aceasta o țin, deasemenea și foile engleze din America, ca o faptă de mare însemnătate spunând, că cu nota Președintelui Wilson sunt încăpocate interese atât de mari, încât nu e conștient o jertfă importanței politice actuale. Opinia publică se identifică cu acea părere, că nu-i permis în această acțiune a crea greutăți Preș. Wilson față cu puterile beligerante, în ochii cărora figurează ca putere executivă.

Mare majoritate din Senat a aprobat acțiunea lui Wilson. După cum se anunță din Washington senatul Statelor Unite, cu majoritate de 48 de voturi contra 17, au primit pornirea partidului republican, care declară firm, că senatul aprobă nota președintelui Wilson, prin care acesta invită statele beligerante să-și publice condițiunile de pace.

Se telegrafiază din Washington: În Ministeriul de externe se vorbește, că președintele Wilson nu dorește a trimite o a doua notă.

Grecia se opune presiunii Ententei. Se comunică din Atena: Din împrejurarea, că Grecia s'a aprovizionat cu cantități enorme de alimente, se poate deduce, că voința a opune rezistență presiunilor Ententei.

Italia se teme de atacul puterilor centrale. În conferința din Roma, Italia cere ajutor dela aliați pentru a-și apăra partea de sus a țării în contra atacului primejdios, ce o amenință din partea aceea, deodată a hesitat a trimite trupe la Salonic.

Consiliul de războiu maritim la Londra. Ministrul de marină francez, călătorește la Londra, pentru a participa la ședința consiliului de războiu maritim.

O declarație a lui Lloyd George. Din Londra vine știrea, că ministrul președinte Lloyd George, va ține Joi o cuvântare, prin care va face declarațiuni importante.

Italia mobilizează contingente noi. Monitorul oficial publică o ordonanță sa prefectului comunal regal, prin care se întinde obligația serviciului pentru armată și asupra celor absolut concediați ai anilor 1874 și 1875.

Toți soldații cari au fost întrebuințați până în prezent în Hinterland și în funcțiuni, sub etatea de 36 de ani, vor fi trimiși în zona de război. În urma informațiilor gazetărești, mobilizarea contingentelor anilor 1874 și 1875 va urma săptămâna viitoare.

Moartea mai multor oficiali italieni. Locotenentul general de rezervă Baldissera, colonelul Magni și majorii Rodellono și Borra au murit.

Consfătuire comună de ministri. Astăzi a avut loc o consfătuire ministerială comună, sub președinția ministrului de externe contele Czernin, în care s'a discutat chestiuni economice în legătură cu războiul. Consfătuirea care a durat de la orele 10 a. m. până la 6 și jumătate p. m., cu o mică întrerupere în timpul mesei, a fost cercetată de ambii președinți de ministri, ministri comuni, de cei doi ministri de finanțe, ministrul agriculturii Ghilányi, ministrul Anton Höfer, baronul Kürty, de reprezentanții comandanței supreme a armatei și de guvernatorul militar din Lublin.

Vas capturat. Depeșa Agenției Wolff: Forțele noastre navale din Flandra, au capturat vaporul olandez „Import” de 847 tone, plecat de la Rotterdam spre Londra, escortându-l în portul din Seebruge. Incărcătura conținea între altele articole de bmbac și untdelemnuri.

Știrile zilei.

Schimbări în mersul tramvaelor. Se anunță oficial, că începând cu 10 Ian. st. n. a. c. tranvaiul Nr. 2 din planul anului 1914, care circulă între Brașov și Satulung plecând din Brașov dimineața la 5 ore și 50 minute, precum și tranvaiul Nr. 30 care pleca din Piața Brașov la Satulung seara la 6 ore și 6 minute, vor fi introduse din nou în circulație.

Tramvaiul Nr. 1 dintre Piață și Gara Bertalan se sistează, și se pune un altul cu Nr. 35 care va circula dela gara Bartolomeiu Parcul Rudolf seara la 5 ore.

Planuri noi de circulație, cari vor cuprinde toate schimbările făcute, începând dela 10 Ian. st. n. a. c. se pot afla fără plată la călăuzi sau la direcțiunea tramvaelor din strada Vămii Nr. 31.

AVIZ ȘCOLAR.

DIRECȚIUNEA ȘCOALEI COMERCIALE, SUPERIOARE GR. OR. ROMÂNE DIN BRASSÓ (BRĂȘOV) aduce la cunoștință elevilor, că anul școlar 1916/17 se va începe la 9/22 Ianuarie 1917.

Examenele de corigență și de maturitate sunt fixate pe 16/29 Ianuarie 1917.

Toți elevii și conigenții se vor prezenta la direcțiune înainte de începerea școlii și de facerea examenelor pentru luarea

la cunoștință a dispozițiilor necesare.

Brassó (Brașov), 29 Decembrie v. 1916.

ARSENIU VLAICU

director.

INȘTIINȚARE !

Inscrierile la școalele medii gr. or. române din Brassó (Brașov) (la gimnaziu și școala reală) se vor începe **Luni în 9 Ianuarie v. 1917 (22 Ianuarie n.)** în localul Băncii „Brașoveana” șirul bisericei 6.

Școlarii cari se înscriu pentru prim dată la școalele noastre, vor aduce **testimoniul școlar, certificatul de naștere și certificatul de revaccinare, cellalți numai testimoniul școlar.**

Suma didactului și a tuturor taxelor școlare în gimnaziul inferior și școala reală este **de 54 K pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V—VIII) de 80 K pe an.** Școlarii cari se înscriu pentru întâi dată plătesc încă o taxă de primire **de 8 K**, o dată pentru todeauna peste suma mai sus arătată.

Inscrierile se pot face și prin corespondență, adecă prin post.

Începerea cursurilor școlare se va publica cel puțin cu 8 zile înainte în ziarele românești. Direcțiunea școlilor medii gr. or. române în Brassó (Brașov).

* Celelalte ziare române din patrie sunt rugate a reproduce această înștiințare.

Aviz. În n-rul de Marți s'a publicat, că înscrierile se vor face la școala primară rom. din loc, începând cu ziua de Miercuri 4/17 Ian. a. c.

În urma împrejurărilor nea-tărnătoare de mine **înscrierile se amână, până la noua dispoziții.**

Ștefan Popovici
director.

Publicațiunei Vineri în 19 Ian. a. c. la orele 9 a. m. se vor vinde în curtea poliției orășenești, diferite alimente.—Doritorii de a cumpăra sunt prin aceasta înconștiințați a se prezenta la timp în locul indicat.

Vice-comitele Comitatului nostru Brassó, a primit dela forurile competente sub Nr. 8381/1616 următoarea **Publicațiune:**

În urma înștiințărilor, ce ni s'au făcut din diterite părți ale comitatelor pe unde a fost armata dușmană, că au rămas, multe materii explozibile, ca: grante, bombe de mână ș. a. și de oarece acestea nu numai, că sunt periculoase, ci produc nenorociri cari pot cauza și moarte, ești în-

vitat a aduce la cunoștința publicului, că de astfel de instrumente în nici o împrejurare să nu se atingă, mai departe să binevești a dispune, ca acele locuri pe unde sunt aruncate astfel de lucruri, să fie anunțate la Jandarmerie, iar pe Jandarmerie a o îndruma să trimită acestea la secția cartierului general ces. și reg. T. P. 411, ca apoi pentru adunarea acestora după înștiințările făcute, să se trimită oameni specialiști dela armată.

Székelyudvarhely 8 Decembrie 1916.

Din încredințarea
Comisarului guvernial.

Nr. 12—1917.

Concurs.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, publică concurs pentru următoarele stipendii:

1. Din Fundațiunea anonimă din comitatul Dobăca un stipendiu anual de K 100, care se va da unui tânăr român născut în comitatul Dobăca, și care-și urmează studiile în una din școlile medii.

2. Din Fundațiunea Emiliu Dionisie Bașota Moșiu Dămbul din Abrud un stipendiu anual de K 40, care se va da unui student român gr.-or. sau gr. cat. de origine din Munții apuseni ori din districtul Năsăudului, care frecventează o școală medie.

Concurenții la unul din aceste stipendii au să-și înainteze petițiile însoțite cu următoarele acte:

- Carte de botex;
- Atestat școlar de pe anul 1915/16, în original sau în copie legalizată;
- Atestat, că urmează cu succes studiile și cu purtare bună în anul școlar 1916/17;
- Atestat că sunt lipsiți de mijloace;
- Atestat, că sunt născuți pe teritoriul fostului comitat Dobăca, respectiv, că sunt de origine din Munții apuseni ori din districtul Năsăudului, la stipendiu din fund. Bașota dovedind concurenții și că, eventual, sunt deacendenți din această familie.

Petițiile vor fi a se adresa comitetului central al Asociațiunii (Nagyzeben—Sibiu, strada Șaguna Nr. 6) până la 31 Ianuarie 1917.

Sibiu, în 4 Ianuarie 1917.
Andrieu Bârseanu, Romul Simu,
prezident, secretar supl.ilor.

Anunț.

Caut o menageră inteligentă și serioasă, care fierbe bine, știe lucru de mână și e destoinică în toate ramurile gospodăriei. Leafa 40 cor. și speșele de călătorie. Iși poate ocupa postul în 25 Ianuarie ori în 1 Februarie.

Viora Dr. Ciordas,
Beius-Belényes. Com. Bihor.

Instituție de Băi

Str. Prundului Nr. 4.

Băi de aburi pentru bărbați

Martți înainte și după amiazi
Joi " " " "
Vineri " " " " (pentru cei cu mijloace puțin.)
Sâmbătă înainte de amiazi
Duminecă înainte de amiazi

Băi de aburi pentru femei.

Luni înainte de amiazi (pentru cei cu mijloace puțin)
Miercuri înainte și după amiazi
Sâmbătă După amiazi.

Băi de vană.

Zilnic dela orele 7 dimineața până la 6 ore seara.

Cassa este deschisă dela 7 ore dimineața până 11½ ore a. m. și dela 2 ore până la 5 ore după amiazi.

Băile sunt deschise dela 7 ore dimineața până la 6 ore seara.

Dumineca după prânz băile sunt închise.

Administrația băilor.

Ad. Nr. 630/1916.

Concurs repetit.

Subscrisul comitet publică prin aceasta în mod repetit, concurs pentru **trei ajutoare de câte K. 100**—puse la dispoziție de marinosul domn **George Pop de Băsești** pentru 3 ucenici dela meserii.

Ajutoarele se vor da, în rândul prim, **la orfani de-ai vitejilor noștri căzuți în războiu.**

Cererile vor fi provăzute cu următoarele acuse:

- Carte de botex;
- Atestat de sărăcie;
- Atestatul, că tatăl ucenicului a căzut în războiu și despre numărul orfanilor rămași în urma dănsului;
- Contractul încheiat cu măestrul;
- Atestat de sănătate;
- Ultimul atestat școlar al ucenicului.
- Atestat dela măestru cu privire la destoinicia elevului și purtarea acestuia;
- O recomandăție din partea oficiului parohial.

Cererile se vor adresa până în 31 Decembrie n. a. c. Comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” (Nagyzeben-Sibiu, strada Șaguna Nr. 6) Sibiu în 1 Decembrie 1916.

Andrieu Bârseanu,
prezident.

Romul Simu,
secretar supl.

Anunț.

Fostul „Restaurant Berger” s'a redeschis.

Târgul inului Nr. 30.

În casele Văduvei Elona Mureșianu lângă stațiunea Tranvayelor în piață.

Servesc zilnic mâncări și beuturi proaspete și ieftine.

Rugându-mă de sprijinul

On. Public, rămân
cu stimă

Iacob Mill.

Anunțuri

primește Administrațiunea
Gazetei Transilvaniei
cu prețurile cele mai
MODERATE